

چه زمانی زائر حضرت معصومه(س) مستحق بهشت است؟! / عظمت مقام کریمه اهل بیت

وجود مبارک حضرت معصومه(س) از ولایت الهی برخوردار است و با قرآن همراه است و از قرآن جدا نمی‌شود، چنین مقامی را اگر کسی بشناسد و آن حضرت را با این معرفت زیارت کند استحقاق بهشت را خواهد داشت.

وجود مبارک حضرت معصومه(س) از ولایت الهی برخوردار است و با قرآن همراه است و از قرآن جدا نمی‌شود، چنین مقامی را اگر کسی بشناسد و آن حضرت را با این معرفت زیارت کند استحقاق بهشت را خواهد داشت.

به گزارش خبرگزاری مهر، در سالروز رحلت حضرت فاطمه معصومه(س)، ضرورت واکاوی ابعاد شخصیت بی بدیل آن حضرت با استفاده از آراء و اندیشه های مفسر قرآن کریم آیت الله جوادی آملی می تواند نکات ارزشمندی را از جایگاه والای حضرت فاطمه معصومه(س) در نزد امامان معصومین(ع) برای تشنگان به معارف اهل بیت(ع) به ویژه زائران آن حضرت به ارمغان داشته باشد، از این رو در این نگاشته برخی از مهمترین شاخصه های وجودی کریمه اهل بیت(ع) با نکته سنجی و نگاه ژرف نگر حضرت آیت الله العظمی جوادی آملی به مخاطبان عرضه می گردد:

عظمت مقام کریمه اهل بیت فاطمه معصومه (س)

آیت الله جوادی آملی در تبیین عظمت مقام کریمه اهل بیت فاطمه معصومه (س) فرمود: از آنجا که حضرت فاطمه معصومه(س) که از دودمان نبوت و ولایت است به جایی میرسد که امام هشتم و امام نهم(ع) درباره زیارت او هم توصیه و سفارش و هم دستور و برنامه دارند، لذا از وجود مبارک امام هشتم علین موسیالرضا(ع) رسیده است که، خواهر ما فاطمه معصومه در قم مدفون است [و] هر کس این بانو را زیارت کند بهشت برای اوست [۱]، و از وجود مبارک امام نهم امام محمد تقی(ع) روایت شده است که عمه من فاطمه معصومه(س) در قم مدفون است و هر کس آن حضرت را زیارت کند بهشت برای اوست [۲].

بنابراین و با این تفاسیر از آیت الله جوادی آملی ضرورت تعمق هر چه بیشتر در شاخصه های وجودی حضرت معصومه(س) باید مورد اهتمام همه شیعیان واقع گردد، زیرا تأکیدات ائمه معصومین(ع) همگی لزوم واکاوی شأن و منزلت بالای آن حضرت را دو چندان می کند.

بهشت؛ پاداش زائر حضرت فاطمه معصومه(س)

آیت الله جوادی آملی با تشریح آثار و نتایج بی بدیل زیارت آن حضرت، به شاخصه هایی از قبیل استحقاق ورود به بهشت برای زائران آن حضرت و نیز برخورداری از مقام شفاعت حضرت معصومه (س) اذعان نمودند، و با ذکر روایتی مهم از امام رضا(ع) معرفت و شناخت نسبت به حق کریمه اهل بیت و نیز چیستی مراتب این شناخت را برای تشنگان به آموزه های ناب تشیع بازگو نمودند.

ایشان در فرازی فرمودند: اعمالی که باعث ورود در بهشت است یکسان نیست؛ بعضی از عملهای خیر باعث میشود انسان به بهشت راه پیدا کند، بعضی از اعمال خیر سبب می‌شود که بهشت در اختیار او قرار بگیرد، نه او در اختیار بهشت، لذا سر اینکه وجود مبارک امام هشتم و امام نهم(ع) فرمودند، هر کس کریمه اهل بیت فاطمه معصومه (س) را زیارت کند بهشت برای او است، بدین خاطر است که او اهل ولایت است، اگر کسی پیوند ولایی با دودمان عصمت و طهارت داشته باشد، می‌کوشد که رایحه ولایت و طعم ولایت در هستی او پدید آید و خود جزء اولیای الهی بشود، اگر کسی جزء اولیای خدا شد، «ولی‌الله» شد، در آن صورت بهشت مشتاق اوست.

در برخی از روایات آمده است که بهشت مشتاق سلمان است و اشتیاق بهشت به سلمان بیش از علاقه سلمان به بهشت است [۳]. سرش آن است که بهشت محصول عقیده صحیح و اخلاق صحیح و عمل صالح است و عقیده و اخلاق و اعمال جزء شئون ادراکی و عملی انسان است، اگر بهشت در اثر عقیده و خلق و عمل است و اگر عقیده و خلق و عمل جزء شئون ادراکی و عملی روح آدم است؛ پس روح انسان والاست که در اثر تحصیل عقیده و اخلاق و اعمال بهشت را می‌سازد، بهشت مملوک انسانی است که «ولی‌الله» است در جریان دوزخ هم - معاذالله - این چنین است؛ بنابراین وجود مبارک امام هشتم و امام نهم(ع) اثر زیارت فاطمه معصومه(س) را استحقاق بهشت دانستند که بهشت برای او است.

معرفت به حق کریمه اهل بیت(س)؛ شرط ورود به بهشت

آیت الله جوادی آملی در تبیین چگونگی دریافت ثواب کامل از زیارت حضرت فاطمه معصومه(س) به موثقه شناخت و معرفت حقیقی نسبت به آن حضرت اشاره نمودند و فرمودند: از وجود مبارک امام رضا(ع) روایتی به ما رسیده است که فرمود؛ اگر کسی خواهرم کریمه اهل بیت فاطمه معصومه را «عارفاً بحقها» [۴] زیارت کند بهشت برای او ثابت است، معلوم می‌شود کریمه اهل بیت فاطمه معصومه(س) حقی دارد که بعضی از زائران به حقیق عارف هستند، برخی عارف نیستند و آن حضرت را تنها به عنوان خواهر امام و دختر امام و عمه امام می‌شناسند و زیارت می‌کنند که اینها بخشی از فضیلت و ثواب را دریافت می‌دارند،

اما به ثواب کامل راه نمی یابند. لیکن برخی دیگر از زائرین آن حضرت حقّ این کریمه را می شناسند که امام هشتم فرمود هر کس خواهرم را «عارفاً بحقها» زیارت کند بهشت برای او است. زیرا معمولاً در مستحبات، مطلوب متعدد است؛ یعنی اگر کسی عارف به حق وجود مبارک فاطمه معصومه(س) نبود و یک زیارت عادی و عامی انجام داد، این چنین نیست که از فضیلت محروم باشد، بلکه به اندازه کار خود و درک خود ثواب می برد، ولی آن ثواب کامل برای کسی است که عارف به حق کریمه اهل بیت باشد و او را زیارت کند.

تبیین چیستی «عارفاً بحقها» در پرتو زیارتنامه آن حضرت

آیت الله جوادی آملی با تشریح روایت وارد شده از امام رضا(ع) مبنی زیارت حضرت فاطمه معصومه(س) به نحو «عارفاً بحقها» فرمود: حال این پرسش مطرح می گردد که حقّ او چیست تا انسان آن حقّ را بشناسد و آن حضرت را با معرفت به حق زیارت کند؟ حقی که می توان برای کریمه اهل بیت (س) ثابت کرد از راههای متعدد و گوناگون قابل اثبات است؛ ولی روشن ترین و ساده ترین راه همان تحلیل عمیق زیارتنامه آن حضرت است.

مأثور بودن زیارتنامه آن حضرت

آیت الله جوادی آملی در تبیین ریشه تاریخی متن زیارت حضرت معصومه(س) فرمودند: برخلاف برخی از زیارت نامه هایی که توسط علما و بزرگان دینی برای معصوم زادگان و امام زادگان انشاء گردید، لیکن درباره فاطمه معصومه (س) زیارتش از امام رضا(ع) نقل شده است، از یکی از محدثین بزرگ قم به نام سعد اشعری که توفیق تشرّف به محضر امام زمانش یعنی وجود مبارک امام رضا(ع) را پیدا نمود، نقل شده است که وجود مبارک امام رضا (ع) به من فرمود: یا سعد! قبری از ما در خاک شماس. عرض کردم: منظور قبر کریمه اهل بیت فاطمه معصومه(س) است؟ فرمود: آری. سپس فرمود: شما آن بزرگوار را با این وضع زیارت بکنید[۵]. لذا این زیارتنامه ای که در کتب زیارات و ادعیه آمده است جزء مُنشآت وجود مبارک امام هشتم(س) است که امام رضا(ع) فرمود وقتی خواستید فاطمه معصومه(س) را زیارت کنید این چنین بگویید.

مقام شفاعت کریمه اهل بیت حضرت فاطمه معصومه (س)

آیت الله جوادی آملی در تبیین این بخش از زیارت حضرت فاطمه معصومه(س) که می خوانیم؛ «یا فاطمة إشفعی لیّ فی الجنة فإنّ لک عند الله شأناً من الشأن»[۶]، فرمودند: کسی حق شفاعت دارد که در کنار عدالت الهی از مظاهر اسمای حسنی خدا باشد. خداوند اگر با عدل خودش با ما رفتار بکند بسیاری از انسان ها آسیب خواهند دید، ولی اگر رحمت او ضمیمه عدل او گردد در این صورت به این کار «شفاعت» می گویند، لذا اگر حضرت فاطمه معصومه (س) به این مقام رسیده است که همه بزرگان، همه علما، همه مراجع، در کنار بارگاه ملکوتی او عرض می کنند: «یا فاطمة إشفعی لیّ فی الجنة..» معلوم می شود که حقّ شفاعت دارد، شما می بینید همه مراجع بزرگ در کنار قبر کریمه اهل بیت(س) می گویند از ما شفاعت نما، زیرا در قیامت همگان به شفاعت خاندان پیغمبر(علیهم الصلاة و علیهم السلام) نیازمندند.

آنها که اهل بهشت اند به برکت شفاعت درجاتشان رفیع می شود، همه شیعیان و کسانی که دینشان مورد رضایت خداوند است نیازمند به شفاعت اند، یا در نجات از جهنم یا در تخفیف از عذاب و ورود به بهشت یا ترفیع درجات بهشت، به هر تقدیر در همه این مراحل و درجات به شفاعت نیازمندند. اینکه همه بزرگان در پیشگاه این کریمه عرض می کنند «..إشفعی لیّ فی الجنة فإنّ لک عند الله شأناً من الشأن»[۷]، معلوم می شود که وجود مبارک این کریمه از ولایت الهی برخوردار است و با قرآن همراه است و از قرآن جدا نمی شود، چنین مقامی را اگر کسی بشناسد و آن حضرت را با این معرفت زیارت کند استحقاق بهشت را خواهد داشت.

همه این امور نشان می دهد که حضرت فاطمه معصومه(س) به چه جایگاهی رسیده است که امام هشتم و امام نهم(ع) هم ترغیب کرده اند که آن حضرت را زیارت کنید به نحوی که وجود مبارک امام رضا امام هشتم(ع) زیارتنامه خاصی مقرر کرده است، و هم در این زیارتنامه جمله هایی را تعبیه نمودند که نشانه مقام و منزلت والای حضرت فاطمه معصومه (س) است.

پاورقی:

- [۱] - وسائل الشیعه، ج ۱۴، ص ۵۷۶؛ «فاطمه بنت موسی بن جعفر (ع) بقم فقال من زارها فله الجنة».
- [۲] - وسائل الشیعه، ج ۱۴، ص ۵۷۶؛ «من زار قبر عمّتی بقم فله الجنة».
- [۳] - بحار الانوار، ج ۲۲، ص ۳۴۲؛ «ان الجنة لا شوق الي سلمان من سلمان الي الجنة وان الجنة لا عشق لسلمان من سلمان للجنة».
- [۴] - بحار الانوار، ج ۴۸، ص ۳۱۷؛ «من زارها عارفاً بحقها فله الجنة».
- [۵] - بحار الانوار، ج ۹۹، ص ۲۶۶.
- [۶] - مفاتیح الجنان، زیارت حضرت فاطمه معصومه (سلام الله علیها).
- [۷] - مفاتیح الجنان، زیارت حضرت فاطمه معصومه (سلام الله علیها).

نویسنده: مهدی نجفی